

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. liepos 29 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra prieglobsčio ir papildomos apsaugos politika – Bendra tarptautinės apsaugos suteikimo tvarka – Direktyva 2013/32/ES – 46 straipsnio 3 dalis – Išsamus *ex nunc* nagrinėjimas – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę – Pirmosios instancijos teismo įgaliojimų apimtis – Įgaliojimų pakeisti sprendimą nebuvimas – Kompetentingos administracinės arba kvaziteisminės institucijos atsisakymas laikytis šio teismo sprendimo“

Byloje C-556/17

dėl *Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Péčo administracinis ir darbo teismas, Vengrija) 2017 m. rugsėjo 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2017 m. rugsėjo 22 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Alekszij Torubarov

prieš

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuriį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai A. Arabadžiev, A. Prechal ir M. Vilaras, teisėjai A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič (pranešėjas), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund, C. Vajda, N. Piçarra, L. S. Rossi ir I. Jarukaitis,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. sausio 8 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- A. Torubarov, atstovaujamo *ügyvédek* T. Fazekas ir I. Bieber,
- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér, G. Koós ir M. M. Tátrai,
- Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande ir A. Tokár,

* Proceso kalba: vengrų.

susipažinęs su 2019 m. balandžio 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 46 straipsnio 3 dalies, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnį, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Alekszij Torubarov ir *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Imigracijos ir prieglobsčio tarnyba, Vengrija, toliau – Imigracijos tarnyba) ginčą dėl pastarosios sprendimo atmesti jo tarptautinės apsaugos prašymą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2011/95/ES

- 3 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9) 1 straipsnyje numatyta:

„Šios direktyvos tikslas – nustatyti trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimus.“

- 4 Direktyvos 2011/95 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) tarptautinė apsauga – pabėgėlio statusas ir papildomos apsaugos statusas <...>

<...>

d) pabėgėlis – trečiosios šalies pilietis, kuris dėl visiškai pagrįstos persekiojimo dėl rasės, religijos, tautybės, politinių pažiūrų ar priklausymo prie tam tikros socialinės grupės baimės yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba dėl tokios baimės nepageidauja naudotis tos šalies apsauga, arba asmuo be pilietybės, kuris dėl minėtų priežasčių būdamas už šalies, kurioje yra jo ankstesnė įprastinė gyvenamoji vieta, ribų negali ar dėl tokios baimės nepageidauja į ją grįžti ir kuriam netaikomas 12 straipsnis;

<...>

f) papildomą apsaugą galintis gauti asmuo – trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, kuris negali būti laikomas pabėgėliu, tačiau apie kurį pagrįstai galima manyti, kad jei jis būtų grąžintas į savo kilmės šalį arba – asmens be pilietybės atveju – į šalį, kurioje yra jos ankstesnė įprastinė

gyvenamoji vieta, jam kiltų realus pavojus patirti 15 straipsnyje apibrėžtą didelę žalą, kuriam netaikomos 17 straipsnio 1 bei 2 dalys ir kuris negali arba dėl tokio pavojaus nepageidauja naudotis tos šalies apsauga;

<...>“

5 Šios direktyvos II–VI skyriai atitinkamai susiję su tarptautinės apsaugos prašymų vertinimu, reikalavimais, taikomais priskyrimui prie pabėgėlių, pabėgėlio statusu, reikalavimais, taikomais priskyrimui prie papildomą apsaugą galinčių gauti asmenų, ir papildomos apsaugos suteiktu statusu.

6 Šios direktyvos 13 straipsnyje „Pabėgėlio statuso suteikimas“, esančiame šios direktyvos IV skyriuje, nustatyta:

„Valstybės narės suteikia pabėgėlio statusą trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, kuris priskiriamas prie pabėgėlių pagal II ir III skyrius.“

7 Direktyvos 2011/95 14 straipsnyje „Pabėgėlio statuso panaikinimas, galiojimo nutraukimas ar atsisakymas pratęsti jo galiojimą“, kuris yra tame pačiame IV skyriuje, numatyta:

„1. Jei tarptautinės apsaugos prašymas pateiktas <...>, valstybės narės panaikina <...> trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės pabėgėlio statusą, kurį suteikė [v]yriausybė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė [kvaziteisminė] institucija <...>

<...>

4. Valstybės narės gali panaikinti statusą, kurį pabėgėliui suteikė [v]yriausybė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė [kvaziteisminė] institucija <...>

<...>“

8 Tos direktyvos 15 straipsnyje „Didelė žala“, kuris yra šios direktyvos V skyriuje, išvardytos žalos, dėl kurios atsiranda teisė į papildomą apsaugą, rūšys.

9 Minėtos direktyvos 18 straipsnis „Papildomos apsaugos statuso suteikimas“, esantis šios direktyvos VI skyriuje, suformuluotas taip:

„Valstybės narės suteikia papildomos apsaugos statusą trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės, galinčiam gauti papildomą apsaugą pagal II ir V skyrius.“

10 Direktyvos 2011/95 19 straipsnyje „Papildomos apsaugos statuso panaikinimas, galiojimo nutraukimas ar atsisakymas pratęsti jo galiojimą“, esančiame tame pačiame VI skyriuje, nustatyta:

„1. Jei tarptautinės apsaugos prašymas pateiktas <...>, valstybės narės panaikina <...> trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės papildomos apsaugos statusą, kurį suteikė [v]yriausybė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė [kvaziteisminė] institucija <...>

2. Valstybės narės gali panaikinti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės papildomos apsaugos statusą, kurį suteikė [v]yriausybė, administracinė, teisminė arba pusiau teisminė [kvaziteisminė] institucija <...>

<...>“

Direktyva 2013/32

11 Direktyvos 2013/32 18, 50 ir 60 konstatuojamosiose dalyse įtvirtinta:

„(18) tiek valstybės narės, tiek tarptautinės apsaugos prašytojai yra suinteresuoti, kad sprendimai dėl tarptautinės apsaugos prašymų būtų priimami kuo skubiau, nedarant poveikio tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo atlikimui;

<...>

(50) pagal pagrindinį Sąjungos teisės principą sprendimus, priimtus dėl tarptautinės apsaugos prašymo, <...> galima veiksmingai apskūsti teisme;

<...>

(60) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Chartijoje. Šia direktyva visų pirma siekiama užtikrinti visišką pagarbą žmogaus orumui ir skatinti Chartijos 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 ir 47 straipsnių taikymą ir ji turėtų būti atitinkamai įgyvendinta.“

12 Pagal Direktyvos 2013/32 1 straipsnį šios direktyvos tikslas – nustatyti pagal Direktyvą 2011/95 bendrą tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo tvarką.

13 Direktyvos 2013/32 2 straipsnio f punkte „sprendžiančioji institucija“ apibrėžta kaip „bet kokia pusiau teisminė [kvaziteisminė] arba administracinė institucija valstybėje narėje, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą ir kompetentinga priimti pirmosios instancijos sprendimus tokiais atvejais“.

14 Šios direktyvos 46 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad prašytojai turėtų teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę, kuria galėtų naudotis teisme, kad galėtų apskūsti:

- a) sprendimą, priimtą dėl tarptautinės apsaugos prašymo, įskaitant sprendimą:
 - i) laikyti prašymą nepagrįstu, kad būtų suteiktas pabėgėlio statusas ir (arba) papildomos apsaugos statusas;

<...>

<...>

3. Kad būtų laikomasi 1 dalies, valstybės narės užtikrina, jog taikant veiksmingą teisių gynimo priemonę būtų numatytas išsamus ir *ex nunc* faktinis ir teisinis tarptautinės apsaugos poreikių nagrinėjimas, įskaitant, atitinkamais atvejais, nagrinėjimą pagal Direktyvą [2011/95], bent vykdant apeliacines procedūras pirmosios instancijos teisme.

4. Valstybės narės numato pagrįstus terminus ir kitas reikalingas taisykles, kad prašytojas galėtų pasinaudoti savo teise į veiksmingą teisių gynimo priemonę pagal 1 dalį. <...>“

15 Minėtos direktyvos 51 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad <...> 32–46 straipsnių <...> būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2015 m. liepos 20 d. <...>“

16 Direktyvos 2013/32 52 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Valstybės narės taiko 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus tarptautinės apsaugos prašymams, <...> pateiktiems po 2015 m. liepos 20 d. arba anksčiau. Anksčiau nei 2015 m. liepos 20 d. pateikti prašymai <...> reglamentuojam[i] įstatymais ir kitais teisės aktais, priimtais pagal [2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyvą 2005/85/EB, nustatančią būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL L 326, 2005, p. 13)].“

Vengrijos teisė

Iki 2015 m. rugsėjo 15 d. galiojė tarptautinės apsaugos procedūroms taikyti teisės aktai

17 *Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény* (1952 m. įstatymas Nr. III, kuriuo patvirtintas Civilinio proceso kodeksas), galiojusiame iki 2015 m. rugsėjo 15 d., 339 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies j punkte numatyta:

„1. Išskyrus atvejus, kai įstatyme numatyta kitaip, teismas panaikina bet kuri administracinį sprendimą, priimtą pažeidžiant teisės aktus, išskyrus procesinės taisyklės pažeidimą, kuris neturi poveikio bylos esmei, ir prirėikus įpareigoja administracinį sprendimą priimančią instituciją iš naujo vykdyti procedūrą.

2. Teismas gali pakeisti šiuos administracinius sprendimus:

<...>

j) sprendimą suteikti pabėgėlio statusą.“

18 Panaši į 339 straipsnio 2 dalies j punktą nuostata buvo *menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (2007 m. įstatymas Nr. LXXX dėl teisės į prieglobstį; toliau – Prieglobsčio įstatymas) 68 straipsnio 5 dalyje.

Po 2015 m. rugsėjo 15 d. galiojantys tarptautinės apsaugos procedūroms taikomi teisės aktai

19 2015 m. rugsėjo 15 d. įsigaliojo *egyres törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi CXL. törvény* (2015 m. įstatymas Nr. CXL, kuriuo masinės imigracijos valdymo tikslais iš dalies keičiami tam tikri įstatymai; toliau – Masinės imigracijos valdymo įstatymas). To įstatymo 1 straipsnio 3 dalies a punktu buvo panaikintas 1952 m. įstatymo Nr. III, kuriuo patvirtintas Civilinio proceso kodeksas, 339 straipsnio 2 dalies j punktas. Masinės imigracijos valdymo įstatymo 14 straipsniu iš dalies pakeista Prieglobsčio įstatymo 68 straipsnio 5 dalis.

20 Po šio paskutinio dalinio pakeitimo Prieglobsčio įstatymo, kuris taikytinas ir pakeitimo įsigaliojimo momentu nagrinėjamos byloms, 68 straipsnio 3, 5 ir 6 dalys išdėstytos taip:

„3. <...> Teismas išsamiai išnaginėja jo sprendimo priėmimo metu reikšmingas faktines ir teisineis aplinkybes.

<...>

5. Teismas negali pakeisti kompetentingos prieglobsčio institucijos sprendimo; jis panaikina administracinį sprendimą, priimtą pažeidžiant teisės normas, išskyrus bet koki procesinės taisyklės pažeidimą, kuris neturi poveikio bylos esmei, ir prirėikus įpareigoja kompetentingą prieglobsčio instituciją iš naujo vykdyti procedūrą.

6. Teismo sprendimas, kuriuo užbaigiamas procesas, neskundžiamas.“

- 21 *Közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény* (2004 m. Įstatymas Nr. CXL dėl administracinės paslaugoms ir procedūrai taikomų bendrųjų nuostatų; toliau – Administracinės procedūros įstatymas) 109 straipsnio 4 dalyje numatyta:

„Administracinę instituciją saisto teismo, turinčio jurisdikciją nagrinėti administracines bylas, priimto sprendimo rezoliucinė dalis ir motyvai, kai ji atlieka naują procedūrą ir priima naują sprendimą.“

- 22 Šio įstatymo 121 straipsnio 1 dalies f punkte nustatyta:

„Atliekant procedūrą, kuriai taikomos šio skyriaus nuostatos, sprendimas panaikinamas:

<...>

f) jeigu jo turinys prieštarauja 109 straipsnio [4 dalies] nuostatoms.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 23 Rusijos pilietis A. Torubarov buvo verslininkas ir kaip Rusijos opozicinės politinės partijos ir verslininkų interesams atstovaujančios nevyriausybinės organizacijos narys dalyvavo jų veikloje. Nuo 2008 m. jam Rusijoje iškeltos kelios baudžiamosios bylos. A. Torubarov išvyko iš Rusijos teritorijos pirma į Austriją, o vėliau į Čekijos Respubliką, iš kurios 2013 m. gegužės 2 d. buvo perduotas Rusijai.
- 24 Sugrąžintam į Rusiją vėl buvo pateikti kaltinimai, tačiau jis buvo paleistas į laisvę, kad galėtų organizuoti savo gynybą. 2013 m. gruodžio 9 d. jis neteisėtai kirto Vengrijos sieną ir netrukus buvo sulaikytas šios valstybės narės policijos pajėgų. Kadangi A. Torubarov negalėjo įrodyti, kad į Vengriją atvyko teisėtai, policija jį suėmė. Tą pačią dieną A. Torubarov pateikė tarptautinės apsaugos prašymą.
- 25 2014 m. rugpjūčio 15 d. sprendimu Imigracijos tarnyba atmetė šį tarptautinės apsaugos prašymą. Grįsdama savo sprendimą ji konstatavo, kad tiek A. Torubarov teiginiai, tiek informacija apie padėtį jo kilmės šalyje patvirtino, kad jis negalėjo būti persekiojamas dėl politinių ar kitų priežasčių arba kad jam negalėjo kilti didelės žalos pavojaus, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2011/95 15 straipsnį.
- 26 Dėl šio sprendimo A. Torubarov padavė skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Pécsi Közigazgatási és Munkaiügyi Bíróság* (Pėcho administracinis ir darbo teismas, Vengrija). Šis 2015 m. gegužės 6 d. sprendimu panaikino minėtą sprendimą ir įpareigojo Imigracijos tarnybą pradėti naują procedūrą ir priimti naują sprendimą. Sprendimas, dėl kurio pateiktas skundas, buvo panaikintas remiantis tuo, kad tame sprendime būta prieštaravimų ir kad Imigracijos tarnyba iš esmės neišnagrinėjo jai vertinti pateiktų faktų; arba, jei ir atsižvelgė į kai kuriuos faktus, įvertino juos šališkai, todėl jos sprendimas buvo nepagrįstas ir teismas negalėjo atlikti kontrolės dėl jo esmės. Tas teismas savo sprendime Imigracijos tarnybai taip pat pateikė išsamius nurodymus dėl aplinkybių, kurias ji turėjo išnagrinėti pagal naują procedūrą.
- 27 Imigracijos tarnyba po šios antros administracinės procedūros priimtame 2016 m. birželio 22 d. sprendime vėl atmetė A. Torubarov tarptautinės apsaugos prašymą, konstatavusi, be kita ko, kad kilmės šalyje jam būtų užtikrinta teisė į nepriklausomo teismo procesą ir nekiltų persekiojimo pavojus. Naujam sprendimui pagrįsti ši tarnyba, atsižvelgdama į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodymus ir remdamasi visais A. Torubarov jam pateiktais dokumentais, be kita ko, surinko informacijos apie korupciją Rusijoje, įkalinimo sąlygas Rusijos kalėjimuose ir teisingumo sistemos veikimą toje šalyje.

- 28 Šiame antrajame sprendime Imigracijos tarnyba taip pat rėmėsi *Alkotmányvédelmi Hivatal* (Vengrijos Konstitucijos apsaugos tarnyba, Vengrija) ekspertizės išvada. Ši konstatavo, kad A. Torubarov buvimas Vengrijos teritorijoje kenkė nacionalinio saugumo interesams, nes suinteresuotasis asmuo pripažintas kaltu dėl Jungtinių Tautų tikslams ir principams prieštaraujančių veiksmų, kaip tai suprantama pagal 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašytos Konvencijos dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, Nr. 2545 (1954)), įsigaliojusios 1954 m. balandžio 22 d. ir papildytos ir iš dalies pakeistos 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso, įsigaliojusiu 1967 m. spalio 4 d. (toliau – Ženevos konvencija), 1 straipsnio F skirsnio c punktą.
- 29 A. Torubarov prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė skundą dėl 2016 m. birželio 22 d. Imigracijos tarnybos sprendimo. Šis teismas šį sprendimą panaikino 2017 m. vasario 25 d. sprendimu ir įpareigojo Imigracijos tarnybą pradėti naują procedūrą ir priimti naują sprendimą. To teismo nuomone, 2016 m. birželio 22 d. sprendimas buvo neteisėtas dėl akivaizdžios vertinimo klaidos, susijusios su, pirma, informacija apie atitinkamą valstybę ir, antra, Vengrijos Konstitucijos apsaugos tarnybos ekspertizės išvada.
- 30 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad iš tame sprendime aprašytų faktų matyti, jog, priešingai Imigracijos tarnybos vertinimui, A. Torubarov turi priežasčių bijoti būti persekiojamas Rusijoje dėl savo politinių pažiūrų ir ten patirti didelę žalą. Jis taip pat pažymėjo, kad Vengrijos Konstitucijos apsaugos tarnybos ekspertizės išvados, kurioje pateikta nacionalinės reikšmės išlaptinta informacija, turinys neatitiko rezoliucinės dalies ir Imigracijos tarnyba neįvertino šios ekspertizės išvados turinio, iš kurio buvo galima aiškiai daryti išvadą, kad joje pateikti faktai yra ne A. Torubarov kaltinimus pagrindžiantys įrodymai, bet, priešingai, įrodymai, pagrindžiantys jo tarptautinės apsaugos prašymą.
- 31 2017 m. gegužės 15 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas) Imigracijos tarnyba trečią kartą atmetė A. Torubarov tarptautinės apsaugos prašymą ir dėl pabėgėlio statuso, ir dėl papildomos apsaugos statuso suteikimo, be kita ko, pasirėmusi tuo, kad negalėjo būti įrodyta, kad jis buvo persekiojamas dėl politinių priežasčių. Tačiau ši tarnyba jau nebesirėmė Vengrijos Konstitucijos apsaugos tarnybos ekspertizės išvada savo sprendimui pagrįsti.
- 32 Šiuo metu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nagrinėja trečią skundą, šįkart susijusį su ginčijamu sprendimu; šiame skunde A. Torubarov prašo, kad tas sprendimas būtų pakeistas taip, kad teismas jam suteiktų pabėgėlio statusą, o nepatenkinus šio prašymo – papildomos apsaugos gavėjo statusą.
- 33 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad nuo tada, kai 2015 m. rugsėjo 15 d. įsigaliojo Masinės imigracijos valdymo įstatymo nuostatos, administracinių teismų įgaliojimai pakeisti administracinius sprendimus, susijusius su tarptautinės apsaugos suteikimu, buvo panaikinti.
- 34 Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, šiuo įstatymu tarptautinės apsaugos prašytojams neleidžiama pasinaudoti veiksminga teisės gynimo priemone. Iš tiesų vienintelis nacionalinės teisės aktuose numatytas padarinys tuo atveju, kai administracija pažeidžia įpareigojimą laikytis pirmojo teismo sprendimo, kuriuo panaikinamas pirmasis administracinis sprendimas atmesti tarptautinės apsaugos prašymą, motyvų ir rezoliucinės dalies, yra naujo administracinio sprendimo panaikinimas. Tokiu atveju nagrinėjantis bylą teismas neturi kito pasirinkimo, tik nurodyti administracijai pradėti naują procedūrą ir priimti naują sprendimą. Taigi jis negali nei įpareigoti administracijos suteikti atitinkamam prašytojui tarptautinę apsaugą, nei taikyti jai sankcijų už tai, kad nesilaikė pirmojo teismo sprendimo, o tai reiškia pavojų, kad procedūra bus tęsiama neribotą laiką ir taip bus pažeistos prašytojo teisės.

- 35 Taip yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, nes šis teismas jau du kartus panaikino Imigracijos tarnybos sprendimus ir šiuo klausimu tarnyba priėmė trečią sprendimą, t. y. ginčijamą sprendimą, kuris neatitinka 2017 m. vasario 25 d. teismo sprendimo, kuriame nuspręsta, kad A. Torubarov turi būti suteikta tarptautinė apsauga, išskyrus atvejį, jei būtų įrodyta grėsmė visuomenės saugumui. Taigi nuo to laiko, kai 2013 m. gruodžio mėn. buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, nepriėmus galutinio sprendimo dėl tokio prašymo, A. Torubarov gyvena teisinio netikrumo sąlygomis, neturėdamas jokio statuso Vengrijos teritorijoje.
- 36 Tokiu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Vengrijos teisėje neužtikrinama teisė į veiksmingą teisės gynimo priemonę, įtvirtinta Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalyje ir Chartijos 47 straipsnyje. Todėl jam kyla klausimas, ar pagal šias Sąjungos teisės nuostatas jis gali netaikyti nacionalinio įstatymo ir, nors pagal jį jam tokie įgaliojimai nesuteikti, pakeisti tokį sprendimą, kaip ginčijamas sprendimas.
- 37 Šiomis aplinkybėmis *Pécsi Közigazgatási és Munkaiügyi Bíróság* (Pėčo administracinis ir darbo teismas, Vengrija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 2013/32] 46 straipsnio 3 dalį, siejamą su [Chartijos] 47 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad Vengrijos teismai turi teisę keisti prieglobsčio klausimus kompetentingos spręsti valdžios institucijos administracinius sprendimus nesuteikti tarptautinės apsaugos ir patys ją suteikti?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 38 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis kartu su Chartijos 47 straipsniu turi būti aiškinami kaip suteikiantys tokiomis aplinkybėmis, kaip susiklostė pagrindinėje byloje, skundą dėl sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėjančiam pirmosios instancijos teismui įgaliojimus pakeisti šį administracinį sprendimą ir priimti savo sprendimą vietoj jį priėmusios administracinės institucijos.
- 39 Visų pirma svarbu pažymėti, kad pagal Direktyvos 2013/32 52 straipsnio pirmos pastraipos pirmą sakinį valstybės narės taiko 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus tarptautinės apsaugos prašymams, pateiktiems „po 2015 m. liepos 20 d. arba anksčiau“.
- 40 Iš Direktyvos 2013/32 parengiamųjų darbų matyti, kad 52 straipsnio pirmos pastraipos pirmą sakinį papildęs žodžių junginiu „arba anksčiau“ Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino suteikti galimybę valstybėms narėms nedelsiant taikyti šią direktyvą įgyvendinančias jų teisės nuostatas iki 2015 m. liepos 20 d. pateiktiems tarptautinės apsaugos prašymams (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 71 ir 72 punktus ir 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 63 ir 64 punktus).
- 41 Kadangi Direktyvos 2013/32 52 straipsnio pirmą pastraipą suteikia įvairių direktyvos taikymo laiko atžvilgiu galimybių tam, kad įgyvendinant Sąjungos teisę būtų laikomasi teisinio saugumo ir lygybės įstatymui principų, taigi, tarptautinės apsaugos prašytojai būtų apsaugoti nuo savavališkų veiksmų, svarbu, kad kiekviena valstybė narė, kuriai ši direktyva privaloma, nuspėjamai ir vienodai nagrinėtų jos teritorijoje per tą patį laikotarpį pateiktus tarptautinės apsaugos prašymus (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 73 punktą ir 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 66 punktą).
- 42 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį matyti, kad A. Torubarov tarptautinės apsaugos prašymas buvo pateiktas 2013 m. gruodžio 9 d., t. y. po Direktyvos 2013/32 įsigaliojimo 2013 m. liepos 19 d., tačiau iki 2015 m. liepos 20 d., kai ji turėjo būti perkelta į nacionalinę teisę.

- 43 Be to, atsakydamas į Teisingumo Teismo prašymą pateikti informacijos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad pagal nacionalinę teisę jis turi laikytis nacionalinio įstatymo, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2013/32, kuris įsigaliojo 2015 m. rugsėjo 15 d. ir pagal kurią teismui draudžiama pakeisti administracinį sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo, taip pat vykstant teismo procesui, kuris, nors ir susijęs su iki 2015 m. liepos 20 d. pateiktu tarptautinės apsaugos prašymu, pradėtas po tos datos, kaip ir pagrindinėje byloje pateiktas skundas. Šią informaciją patvirtino ir Vengrijos vyriausybė savo rašytinėse pastabose.
- 44 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pirma, iš šio sprendimo 40 punkte nurodytos jurisprudencijos matyti, jog valstybė narė gali laisvai nuspręsti, jog teisės aktai, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2013/32, nedelsiant taikomi tokioms procedūroms.
- 45 Antra, Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad nacionalinės teisės nuostata, kuria nustatoma, kad teismas savo sprendimą grindžia jo priėmimo metu galiojančia faktine ir teisine padėtimi, užtikrina, kad tarptautinės apsaugos prašymai, kurie nacionalinėje teritorijoje pateikti per tą patį laikotarpį ir dėl kurių dar nebuvo priimta galutinio sprendimo, būtų išnagrinėti nuspėjamai ir vienodai (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 19 d. Sprendimo *Ibrahim ir kt.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 ir C-438/17, EU:C:2019:219, 67 ir 68 punktus).
- 46 Tokiomis aplinkybėmis pagal Direktyvos 2013/32 52 straipsnio pirmą pastraipą nedraudžiama, kad toks nacionalinis teismas, kaip prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, savo nagrinėjamoje byloje taikytų nacionalinį įstatymą, kuriuo perkeliama Direktyva 2013/32, nors ta byla susijusi su iki 2015 m. liepos 20 d. pateiktu tarptautinės apsaugos prašymu.
- 47 Pateikus šiuos preliminarius išaiškinimus, reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2013/32 1 straipsnį šios direktyvos tikslas – nustatyti pagal Direktyvą 2011/95 bendrą tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo tvarką.
- 48 Pastarojoje direktyvoje, vadovaujantis jos 1 straipsniu, numatyti reikalavimai, susiję su, pirma, trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų, antra, vienodu statusu pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir galiausiai – suteikiamos apsaugos pobūdžiu.
- 49 Kaip Teisingumo Teismas jau nusprendė, iš Direktyvos 2011/95 13 ir 18 straipsnių, kartu su šios direktyvos 2 straipsnio d ir f punktuose pateiktomis sąvokų „pabėgėlis“ ir „papildomą apsaugą galintis gauti asmuo“ apibrėžtimis, matyti, kad šioje direktyvoje numatyta tarptautinė apsauga iš esmės turi būti teikiama bet kuriam trečiosios šalies piliečiui ir asmeniui be pilietybės, kuris pagrįstai bijo būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, politinių pažiūrų ar priklausymo tam tikrai socialinei grupei arba kuriam kyla realus didelės žalos pavojus, kaip tai suprantama pagal nurodytos direktyvos 15 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2018 m. spalio 4 d. Sprendimo *Ahmedbekova*, C-652/16, EU:C:2018:801, 47 punktą ir 2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *Bilali*, C-720/17, EU:C:2019:448, 36 punktą).
- 50 Taigi, kai asmuo atitinka būtiniausius Sąjungos teisėje nustatytus standartus, kad galėtų pasinaudoti kuriuo nors iš šių statusų, taip pat, jei atitinka Direktyvos 2011/95 II ir III skyriuose arba II ir V skyriuose nustatytus reikalavimus, valstybės narės, atsižvelgdamos į toje direktyvoje numatytus statusų nesuteikimo pagrindus, privalo suteikti prašomą tarptautinę apsaugą, nes jos šiuo klausimu neturi diskrecijos (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *T.*, C-373/13, EU:C:2015:413, 63 punktą; 2018 m. balandžio 12 d. Sprendimo *A ir S*, C-550/16, EU:C:2018:248, 52 punktą ir 2019 m. gegužės 14 d. Sprendimo *M ir kt. (Pabėgėlio statuso panaikinimas)*, C-391/16, C-77/17 ir C-78/17, EU:C:2019:403, 89 punktą).

- 51 Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 1 dalyje tarptautinės apsaugos prašytojams suteikiama teisė į veiksmingą teisių gynimą teisme dėl sprendimų, susijusių su jų prašymais. Šios direktyvos 46 straipsnio 3 dalyje apibrėžta teisės į veiksmingą teisių gynimą taikymo sritis, nurodant, kad valstybės narės, kurioms ši direktyva privaloma, turi užtikrinti, kad teismas, kuriam apskūstas sprendimas dėl tarptautinės apsaugos prašymo, „atliktų išsamų ir *ex nunc* faktinių ir teisinių aplinkybių nagrinėjimą, įskaitant – atitinkamais atvejais – tarptautinės apsaugos poreikių nagrinėjimą pagal Direktyvą 2011/95“ (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 105 ir 106 punktus).
- 52 Terminas „*ex nunc*“ reiškia, kad teismas turi pareigą atlikti vertinimą, kuriame prirėkus būtų atsižvelgta į naujas aplinkybes, susiklosčiusias po to, kai buvo priimtas sprendimas, dėl kurio vėliau paduotas skundas. Savo ruožtu būdvardis „išsamus“ patvirtina, kad teismas turi išnagrinėti tiek aplinkybes, į kurias sprendžiančioji institucija atsižvelgė ar būtų galėjusi atsižvelgti, tiek aplinkybes, kurios susiklostė šiai institucijai priėmus sprendimą (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 111 ir 113 punktus).
- 53 Tuo remiantis, darytina išvada, kad laikydamosi Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies valstybės narės savo nacionalinę teisę turi pritaikyti taip, kad nagrinėdamas nurodytus skundus teismas išnagrinėtų visas faktines ir teises aplinkybes, kurios suteiktų jam galimybę konkretų atvejį įvertinti pagal tuo metu esamą situaciją, taigi tarptautinės apsaugos prašymą būtų galima nagrinėti išsamiai, nereikalaujant grąžinti bylos minėtai institucijai. Taip aiškinant atsižvelgiama į Direktyva 2013/32 siekiamą tikslą užtikrinti, kad tokie prašymai būtų nagrinėjami kuo greičiau, nedarant poveikio tinkamai ir išsamiai atliktam nagrinėjimui (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 109–112 punktus).
- 54 Vis dėlto šios direktyvos 46 straipsnio 3 dalyje nurodytas tik skundo nagrinėjimas ir juo neregamentuojami galimo sprendimo, dėl kurio šis skundas pateiktas, panaikinimo padariniai. Taigi, priimdamas Direktyvą 2013/32 Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino įtvirtinti bendros nuostatos, pagal kurią šios direktyvos 2 straipsnio f punkte numatyta kvaziteisminė ar administracinė institucija prarastų kompetenciją, jeigu būtų panaikintas jos pirminis sprendimas dėl tarptautinės apsaugos prašymo, todėl valstybėms narėms leidžiama numatyti, jog po tokio panaikinimo byla turi būti grąžinta tai įstaigai, kad ji priimtų naują sprendimą (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 145 ir 146 punktus).
- 55 Nors Direktyva 2013/32 valstybėms narėms suteikia tam tikrą diskreciją, be kita ko, nustatyti taisykles, susijusias su tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimu, kai pradinis tokios institucijos sprendimas buvo panaikintas teismo, vis dėlto svarbu pažymėti, kad, pirma, nepaisant tokios diskrecijos, valstybės narės, įgyvendindamos šią direktyvą, privalo laikytis Chartijos 47 straipsnio, kuriame įtvirtinta, kad bet kuris asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, buvo pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynimą teisme (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi, nustatant, kas turi būti būdinga Direktyvos 2013/32 46 straipsnyje numatytam skundui, reikia atsižvelgti į Chartijos 47 straipsnį, kuriame patvirtintas veiksmingos teisminės gynybos principas (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 31 punktą ir 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 114 punktą).
- 56 Antra, reikia priminti, kad pakanka vien Chartijos 47 straipsnio, jo nereikia tikslinti Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatomis, kad privatiems asmenims būtų suteikta teisė, kuria galima remtis (2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 78 punktus). Ypač atsižvelgiant į tai, kas buvo priminta ankstesniame punkte, Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis kartu su Chartijos 47 straipsniu negali būti aiškinami kitaip.

- 57 Trečia, teisė į veiksmingą teisės gynimą būtų iliuzija, jei pagal valstybės narės teisės sistemą būtų galima proceso šalies nenaudai nevykdyti galutinio ir privalomo teismo sprendimo (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 30 d. Sprendimo *Toma ir Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci*, C-205/15, EU:C:2016:499, 43 punktą).
- 58 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis visiškai netektų veiksmingo poveikio, jeigu paskelbus sprendimą, priimtą pirmosios instancijos teismui išsamiai ir *ex nunc* įvertinus prašytojo tarptautinės apsaugos poreikius pagal Direktyvą 2011/95, kaip to reikalaujama pagal šią nuostatą, kvaziteisminė arba administracinė institucija, nurodyta Direktyvos 2013/32 2 straipsnio f punkte, galėtų priimti tokiam vertinimui prieštaraujantį sprendimą.
- 59 Taigi, nors Direktyva 2013/32 nesiekia tiksliai ir išsamiai nustatyti vienodų procedūrinių taisyklių, kurias valstybės narės privalo taikyti, kai panaikinus pirminį administracinį sprendimą atmesti tarptautinės apsaugos prašymą priimamas naujas sprendimas dėl tokio prašymo, vis dėlto, remiantis šia direktyva siekiamu tikslu užtikrinti kuo skubesnį tokių prašymų nagrinėjimą, pareiga garantuoti minėtos direktyvos 46 straipsnio 3 dalies veiksmingumą ir Chartijos 47 straipsniu pagrįstu poreikiu užtikrinti veiksmingą teisės gynybą, darytina išvada, kad kiekviena valstybė narė, kuriai ši direktyva privaloma, turi pritaikyti savo nacionalinę teisę taip, kad, panaikinus tokį pirminį sprendimą ir grąžinus bylą nagrinėti šiai kvaziteisminėi ar administracinei institucijai, naujas sprendimas būtų priimtas per trumpą laiką ir atitiktų teismo sprendime dėl panaikinimo nurodytą vertinimą (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 148 punktą).
- 60 Būtent atsižvelgiant į šiuos principus reikia nagrinėti pateiktą klausimą.
- 61 Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad Administracinės procedūros įstatymo 109 straipsnio 4 dalies formuluotė, atrodo, atitinka įpareigojimą dėl rezultato, nustatytą valstybėms narėms Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalyje kartu su Chartijos 47 straipsniu, kaip priminta šio sprendimo 59 punkte, t. y. užtikrinti, kad panaikinus sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo ir grąžinus bylą jį priėmusiai administracinei institucijai naujas šios institucijos sprendimas atitiktų teismo sprendime dėl panaikinimo pateiktą vertinimą, su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 62 Vengrijos vyriausybė Teisingumo Teismo posėdyje teigė, kad ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad siekiant išlaikyti kompetencijų padalijimą tarp administracijos, kuri turi atlikti pagrindinį vaidmenį tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūrose, ir teismo, nagrinėjančio Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalyje nurodytą skundą, šis teismas gali pateikti nurodymus dėl faktų, kuriuos reikėtų išnagrinėti, ir naujų įrodymų, kuriuos reikėtų surinkti, pateikti įstatymo aiškinimą ir nurodyti svarbius aspektus, į kuriuos turi atsižvelgti administracinė institucija, tačiau jis negali pastarosios įpareigoti, kaip konkrečiai vertinti atvejį, nes toks vertinimas gali būti pagrįstas kitomis teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kaip antai atsiradusiomis po teismo priimto sprendimo.
- 63 Vis dėlto pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalį kartu su Teisingumo Teismo jurisprudencija toks aiškinimas neleistinas.
- 64 Žinoma, Teisingumo Teismas jau pripažino, kad tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas kompetentingose nacionalinėse administracinėse arba kvaziteisminėse institucijose, turinčiose specialių išteklių ir šią sritį išmanančių darbuotojų, yra pagrindinė Direktyvoje 2013/32 nustatytų bendrų procedūrų dalis (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 116 punktą ir 2018 m. spalio 4 d. Sprendimo *Ahmedbekova*, C-652/16, EU:C:2018:801, 96 punktą).
- 65 Numatęs, kad jurisdikciją priimti sprendimą dėl skundo dėl sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą turintis teismas privalo, jei reikia, išnagrinėti prašytojo „tarptautinės apsaugos poreik[ius]“, Sąjungos teisės aktų leidėjas, priimdamas Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalį, siekė suteikti tokiam teismui, manančiam, kad turi informacijos apie visas šiuo klausimu būtinas faktines ir teisines

aplinkybes, ir atlikusiam išsamų ir *ex nunc*, t. y. visapusį ir atnaujintą šių aplinkybių nagrinėjimą, įgaliojimus priimti privalomą sprendimą dėl to, ar prašytojas atitinka Direktyvoje 2011/95 nustatytus tarptautinės apsaugos suteikimo reikalavimus.

- 66 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, kaip iš esmės generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 102–105, 107 ir 108 punktuose, kai išsamiai nagrinėdamas tarptautinės apsaugos prašytojo pateiktą skundą ir atsižvelgęs į visas reikšmingas faktines ir teisineis aplinkybes atlikdamas atnaujintą šio prašytojo „tarptautinės apsaugos poreikių“ nagrinėjimą, po kurio įsitikina, kad pagal Direktyvoje 2011/95 nustatytus kriterijus minėtam prašytojui dėl pagrindų, kuriais šis grindžia savo prašymą, turėtų būti pripažintas pabėgėlio arba papildomos apsaugos gavėjo statusas, teismas panaikina administracinės arba kvaziteisminės institucijos sprendimą atmesti tą prašymą ir priima sprendimą grąžinti bylą tai institucijai, ji privalo laikytis teismo sprendimo ir jį pagrindžiančių motyvų, jei neatsiranda naujų faktinių arba teisinių aplinkybių, dėl kurių objektyviai prireiktų atnaujinti vertinimą. Taigi grąžinus bylą minėta institucija neturi teisės savo nuožiūra nuspręsti, ar suteikti prašomą apsaugą, atsižvelgdama į tuos pačius pagrindus, kurie buvo pateikti tam teismui, antraip Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, ir Direktyvos 2011/95 13 ir 18 straipsniai netektų veiksmingumo.
- 67 Šiuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar kai tokia administracinė arba kvaziteisminė institucija, kuriai byla buvo grąžinta, nesilaikė jo sprendimo dėl panaikinimo ir tarptautinės apsaugos prašytojas pateikė skundą dėl tos institucijos sprendimo vėl nesuteikti tokios apsaugos, kurią ji priėmė nekonstatavusi, kad per tą laiką atsirado nesuteikimo pagrindų arba naujų faktinių ar teisinių aplinkybių, kuriuos būtų reikėję iš naujo įvertinti, šis teismas pagal Sąjungos teisę turi įgaliojimus priimti savo sprendimą, kuriuo būtų pakeistas Imigracijos tarnybos sprendimas taip, kad atitiktų jo ankstesnį sprendimą, nepaisant nacionalinio įstatymo, pagal kurį toks sprendimas yra draudžiamas.
- 68 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad nacionalinėje teisėje nėra numatyta jo sprendimo vykdymo užtikrinimo priemonių – vienintelė pagal tokią teisę galima sankcija yra Imigracijos tarnybos sprendimo negaliojimas, todėl pateikiant skundus teismui administraciniai sprendimai būtų vienas po kito panaikinami, dėl ko galėtų tęstis prašytojo teisinio netikrumo situacija, kaip šiuo atveju matyti A. Torubarov byloje.
- 69 Šiuo klausimu, kaip matyti iš šio sprendimo 54 ir 59 punktų, nors pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalį valstybės narės neįpareigojamos perduoti šio sprendimo 67 punkte nurodytų įgaliojimų teismams, kurie turi jurisdikciją nagrinėti skundus pagal šią nuostatą, tos valstybės narės privalo kiekvienu atveju užtikrinti, kad būtų laikomasi Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisių gynimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Lesoochranárske zoskupenie VLK*, C-243/15, EU:C:2016:838, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 70 Šioje nuostatoje įtvirtintų teisių pažeidimą reikia vertinti atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno nagrinėjamo atvejo aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisijs ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102 punktą ir 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 41 punktą).
- 71 Šiuo atveju reikia pabrėžti, kad Vengrijos vyriausybė per Teisingumo Teismo posėdį rėmėsi nauju Administracinės procedūros įstatymu, įsigaliojusiu 2018 m. sausio 1 d., t. y. po to, kai buvo pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą. Šiame įstatyme nustatytos tam tikros procedūros ir priemonės, kad administraciniai teismai galėtų priversti administracines institucijas laikytis šių teismų sprendimų. Vis dėlto ši vyriausybė taip pat pabrėžė, kad šis pakeistas įstatymas negali būti *ratione temporis* taikomas pagrindinėje byloje ir kad bet kuriuo atveju minėtos priemonės negali būti

įgyvendinamos tarptautinės apsaugos srityje, todėl padėtis, su kuria susiduria nacionalinis teismas, t. y. kai iš jo atimamos visos priemonės, kurios leistų užtikrinti jo sprendimo vykdymą šioje srityje, lieka nepakitusi.

- 72 Dėl nacionalinio įstatymo, dėl kurio susidaro tokia faktinė padėtis, tarptautinės apsaugos prašytojas netenka veiksmingos teisės gynimo priemonės, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalį, ir pažeidžiama Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisių gynimą esmė, kai po minėto 46 straipsnio 3 dalies reikalavimus atitinkančio nagrinėjimo priimtas teismo sprendimas, kuriame teismas nusprendė, kad tas prašytojas atitinka Direktyvoje 2011/95 nustatytas pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso suteikimo sąlygas, nevykdomas, nes minėtas teismas neturi priemonių savo sprendimo vykdymui užtikrinti.
- 73 Tokiomis aplinkybėmis pačiai Sąjungos teisės prigimčiai būdingiems reikalavimams prieštarautų bet kuri nacionalinės teisės nuostata arba teisėkūros, administracinė ar teisminė praktika, dėl kurios Sąjungos teisės veiksmingumas sumažėtų atsisakius suteikti įgaliojimus šią teisę kompetentingam taikyti teisėjui tokio taikymo metu imtis visų būtinų priemonių netaikyti nacionalinių įstatymų nuostatų, galinčių kliudyti visiškai tiesiogiai veikiančių Sąjungos teisės normų, kaip antai Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, veiksmingumui (šiuo klausimu žr. 1978 m. kovo 9 d. Sprendimo *Simmenthal*, 106/77, EU:C:1978:49, 22 punktą ir 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 52–62 punktus).
- 74 Taigi, siekiant užtikrinti veiksmingą tarptautinės apsaugos prašytojo teisminę gynybą, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnį, ir laikantis ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto lojalaus bendradarbiavimo principo, skundą nagrinėjantis nacionalinis teismas privalo pakeisti jo ankstesnio sprendimo neatitinkančią administracinės arba kvaziteisminės institucijos (nagrinėjamu atveju – Imigracijos tarnybos) sprendimą ir priimti savo sprendimą dėl suinteresuotojo asmens tarptautinės apsaugos prašymo, netaikydamas, jei reikia, nacionalinių taisyklių, pagal kurias jam taip veikti būtų uždrausta (pagal analogiją žr. 2014 m. birželio 5 d. Sprendimo *Mahdi*, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 62 punktą).
- 75 Toks Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalies, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, aiškinimas visu pirma taikomas remiantis tuo, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 50 punkto, kai tarptautinės apsaugos prašytojas atitinka Direktyvoje 2011/95 nustatytas pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso suteikimo sąlygas, valstybės narės privalo jam suteikti minėtą statusą ir jos neturi diskrecijos šiuo klausimu, nes tokį sprendimą suteikti statusą pagal Direktyvos 2011/95 14 straipsnio 1 ir 4 dalis ir 19 straipsnio 1 ir 2 dalis faktiškai gali priimti teisminė institucija.
- 76 Antra, nors Teisingumo Teismas nusprendė, kad priimdamas Direktyvą 2013/32 Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino įtvirtinti bendros nuostatos, pagal kurią šios direktyvos 2 straipsnio f punkte nurodyta kvaziteisminė arba administracinė institucija turėtų prarasti kompetenciją, jeigu būtų panaikintas jos pirminis sprendimas dėl tarptautinės apsaugos prašymo (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 146 punktas), vis dėlto jeigu ta institucija tokiomis aplinkybėmis, kaip susiklostė pagrindinėje byloje, nesilaikė skundą išnagrinėjusio nacionalinio teismo sprendimo, šis teismas turi pakeisti šios institucijos sprendimą ir priimti savo sprendimą vietoj šios institucijos sprendimo.
- 77 Taigi šiuo atveju reikia konstatuoti, kad jeigu, kaip matyti iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateiktos informacijos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo 2017 m. vasario 25 d. sprendime išsamiai ir *ex nunc* išnagrinėjo klausimą dėl A. Torubarov „tarptautinės apsaugos poreikių“ pagal Direktyvą 2011/95, atsižvelgęs į visas reikšmingas faktines ir teises aplinkybes, ir nusprendė, kad tokia apsauga jam turi būti suteikta, tačiau Imigracijos tarnyba nesilaikė minėto teismo sprendimo ir ginčijamame sprendime šiuo klausimu nebuvo konstatuota, kad atsirado naujų aplinkybių, dėl kurių buvo reikalinga pateikti naują vertinimą (tai turi patikrinti minėtas teismas), jis, atsižvelgdamas į Chartijos 47 straipsnį, privalo pagal Direktyvos 2013/32 46 straipsnio

3 dalį pakeisti ginčijamą sprendimą, kuris neatitinka ankstesnio teismo sprendimo, ir priimti savo sprendimą dėl tarptautinės apsaugos, kuri turi būti suteikta A. Torubarov pagal Direktyvą 2011/95, netaikydamas nacionalinio įstatymo, pagal kurį jam taip veikti iš esmės būtų uždrausta (pagal analogiją žr. 2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 79 punktą ir 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Kolev ir kt.*, C-612/15, EU:C:2018:392, 66 punktą).

- 78 Remiantis visu tuo, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį, turi būti aiškinama taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai pirmosios instancijos teismas, išsamiai ir *ex nunc* išnagrinėjęs visas tarptautinės apsaugos prašytojo pateiktas reikšmingas faktines ir teises aplinkybes, konstatavo, kad pagal Direktyvoje 2011/95 numatytus kriterijus šiam prašytojui jo prašyme nurodytu pagrindu turi būti suteikta tokia apsauga, o vėliau administracinė arba kvaziteisminė institucija, nenustačiusi naujų aplinkybių, pateisinančių prašytojo tarptautinės apsaugos poreikių naują įvertinimą, priima priešingą sprendimą, šis teismas turi pakeisti šį sprendimą, kuris neatitinka jo ankstesnio sprendimo, ir priimti savo sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo, prireikus netaikydamas nacionalinio įstatymo, pagal kurį taip veikti jam draudžiama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 79 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 46 straipsnio 3 dalis, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, turi būti aiškinama taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai pirmosios instancijos teismas, išsamiai ir *ex nunc* išnagrinėjęs visas tarptautinės apsaugos prašytojo pateiktas reikšmingas faktines ir teises aplinkybes, konstatavo, kad pagal 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų numatytus kriterijus šiam prašytojui jo prašyme nurodytu pagrindu turi būti suteikta tokia apsauga, o vėliau administracinė arba kvaziteisminė institucija, nenustačiusi naujų aplinkybių, pateisinančių prašytojo tarptautinės apsaugos poreikių naują įvertinimą, priima priešingą sprendimą, šis teismas turi pakeisti šį sprendimą, kuris neatitinka jo ankstesnio sprendimo, ir priimti savo sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo, prireikus netaikydamas nacionalinio įstatymo, pagal kurį taip veikti jam draudžiama.

Parašai.